

17.3.2009

Yhteispalvelun lähilogistiikkayrittäjäyysprojekti

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut yhteispalvelun laajentamishankkeen valmisteluryhmän alaisuuteen yhteispalvelun lähilogistiikkayrittäjäyysprojektin.

Toimikausi

17.3.2009 – 15.5.2010

Tausta

Yhteispalvelun nykyinen toimintamalli ja lainsäädäntö ovat syntyneet suurelta osin yhteispalvelun tehostamishankkeen työnä vuosina 2006 ja 2007. Uusi yhteispalvelulaki (laki julkisen hallinnon yhteispalvelusta 223/2007) tuli voimaan 1.4.2007. Laissa säädetään tapauksista, joissa viranomainen antaa oman avustavan asiakaspalvelutehtävänsä toisen viranomaisen hoidettavaksi. Hankkeen loppuraportissa ehdotettiin muun muassa, että yhteispalveluna tarjottavien palvelujen valikoimaa tulisi edelleen laajentaa, ja että valikoimaan tulisi lisätä esimerkiksi poliisin volyymiltaan suuria lupapalveluja, jotka nyt on rajattu ulkopuolelle. Kuntien yhteispalveluun soveltuvia palveluja koskevaa suositusta pidettiin myös tärkeänä. Hankkeeseen osallistuneet tahot pitivät välttämättömänä sitä, että yhteistyö myös keskustasolla jatkuu hankkeen päättyessä, minkä johdosta valtiovarainministeriö asetti 12.3.2008 paikallishallinnon ja palvelujen yhteistyöryhmän.

Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi nimesi Timo Kietäväisen 15.10.2007 selvitysmieheksi selvittämään julkisen asiakaspalvelumallin uudistamista, erityisesti yhteispalvelumallin kehittämistä. Selvitysmies jätti raporttinsa 12.6.2008. Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä käsitteli selvitysmiehen ehdotuksia 30.10.2008 ja puolsi yhteispalvelun laajentamishankkeen asettamista. Valtiovarainministeriö on asettanut ko. hankkeen johtoryhmän 15.12.2008. Hankkeen valmisteluryhmänä toimii paikallishallinnon ja palvelujen yhteistyöryhmä.

Hankkeen tavoitteena on konkreettisesti lisätä yhteispalvelupisteiden määrää, laajentaa olemassa olevien yhteispalvelupisteiden palveluvalikoimaa sekä laajentaa yhteispalvelun menettelytapoja ja luoda sen käyttöön uusia työvälineitä.

Lähilogistiikkayrittäjäyden toimintamallityön taustana ovat selvitysmies Kietäväisen ehdotukset:

Väestön ikääntyessä sekä toisaalta kaupallisten ja julkisten palvelujen fyysisen palveluverkon harventuessa lähikuljetusten järjestäminen kustannustehokkaasti koetaan useiden toimijoiden taholla erittäin suurena haasteena. Energian kallistuminen lisää luonnollisesti vielä osaltaan tätä haastetta. Kauppa, posti, kunnan eri hallintokunnat, pankit ja monet muut toimijat tarvitsisivat kustannustehokkaampia ratkaisuja lähikuljetustarpeisiinsa. Tähän mennessä jokainen toimija on pyrkinyt tehostamaan lähilogistiikkaa järkiperaistamalla omia toimintojaan. Tällä tiellä ei ole enää paljonkaan saavutettavissa. On haettava uusia ratkaisumalleja. Kunnissa on ryhdytty

yhdistelemään joitakin eri hallinnonalojen kuljetuksia jonkin verran. Myös yksityiset kuljetusyrietykset luonnollisesti ovat pyrkineet hakemaan kustannustehokkaita vaihtoehtoja. Tulokset näistä toimintamalleista ovat toistaiseksi olleet varsin vaatimattomia.

Selvitysmies esittää lähilogistiikkayrittäjyyskokeilun aloittamista muutamassa kohteessa Itä- ja Pohjois-Suomessa. Ideana kokeilussa on kehittää aivan uudenlaista lähikuljetusten ratkaisutapaa, jossa yrittäjä sopimusperusteisesti tuottaa kuljetuspalveluita kunnalle (lääkkeiden, ruoka-annosten, lainakirjojen jne. kuljetusta), postille ja vähittäiskaupalle (elintarvikeostojen kotiinkuljetus).

Tavoitteet

Lähilogistiikkayrittäjyysprojektin tavoitteena on selvittää millä edellytyksillä ja millä tavalla voidaan toteuttaa sekä konseptoida lähilogistiikkayrittäjyysmalli. Lisäksi tavoitteena on selvittää mahdollisia lainsäädännön muutostarpeita ja -mahdollisuuksia.

Tehtävät

Lähilogistiikkayrittäjyysprojektin tehtävät jakaantuvat kahteen suurempaan osaan. Toisen vaiheen toteuttaminen arvioidaan ensimmäisen vaiheen jälkeen. Alustava etenemissuunnitelma, jota työryhmä täydentää:

I. VAIHE

1. Huhti-toukokuu 2009: Selvitys, joka koostuu mm. seuraavista osatekijöistä
  - Kartoitetaan käytössä olevien toimintamallien käyttökokeemukset sekä kustannusrakenteet (kirjastoauto, kauppa-auto, kotipalvelu, poliisin lupapalveluauto jne.)
  - Selvitetään autoon soveltuvat tuotteet ja palvelut sekä niiden edellyttämät vaatimukset autolle ja sen varustelulle (lämpö-, kylmä- ja pakastetuotteiden turvallinen kuljettaminen, verkkoyhteydet jne.)
  - Selvitetään muun muassa mahdollisesti mallin esteenä olevien lakien muutostarpeet ja – mahdollisuudet
2. Kesä-heinäkuu 2009: Liiketoiminnan kannattavuuden arviointi taustaselvityksen pohjalta konsulttityönä, raportoituna työryhmälle, sekä päätös jatketaanko konseptointiin ja pilottiin.

II. VAIHE

1. Elo-lokakuu 2009: Toimintakonseptointi ja pilotoinnin valmistelu
  - Konseptointi
  - Pilotointialueen valinta sekä yrittäjän/yrityksen etsiminen
  - Pilotoinnin suunnittelu: tavoitteet, kohde/kohteet, laajuus, aikataulu, kustannusrakenne ja yhteistyökumppanit.
  - Pilotoinnin valmistelu: sopimukset ym.
2. Marraskuu 2009 – maaliskuu 2010: Pilotointi yhteistyökumppaneiden kanssa

3. Huhtikuu 2010: Pilotoinnin arviointi ja johtopäätökset
4. Toukokuu 2010: Ehdotukset lähilogistiikkayrittäjyysmallin käyttöönotosta ja soveltamisesta sekä harvaanasutuilla että kaupunkiseuduilla.

Projektin organisointi

Projektille asetetaan valmistelutyhmän alaisuuteen seuraava työryhmä, joka ohjaa projektia sekä tuottaa oman organisaation näkökulmasta sisältöä selvitykseen:

Puheenjohtaja:

Heikki Lunnas, tietoyhteiskunta-asiain päällikkö, Suomen Kuntaliitto

Jäsenet:

Ralf Ekebom, neuvotteleva virkemies, sosiaali- ja terveysministeriö

Tarja Ranta, ylitarkastaja, sisäasiainministeriön poliisiosasto

Jorma Hörkkö, hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Marja Taskinen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Marko Puttonen, kehittämisjohtaja, valtiovarainministeriö, HKO

Tanja Rantanen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto, (toimii myös sihteerin tukena valmistelutyössä)

Tytti Seppänen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Kaarina Daavittila, kaupunginjohtaja, Pudasjärven kaupunki

Osmo Laine, toimitusjohtaja, Päivittäistavarakauppa ry

Timo Koskinen, hallintopäällikkö, Suomen taksiliitto ry

Heikki Huhanantti, toiminnanjohtaja, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Håkan Ekström, neuvottelupäällikkö, JHL

Kansaneläkelaitos nimeää jäsenensä työryhmään myöhemmin.

Työryhmän sihteerinä toimii Mikko Saarinen (31.10.2009 asti), valtiovarainministeriö, hallinnon kehittämisosasto

Työryhmä määrittelee työnsä aluksi tarkemman toimintasuunnitelman sekä täydentää työryhmää projektin etenemisen myötä valittavan pilottialueen edustuksella sekä yritys ja muilla yhteistyökumppanien asiantuntijajäsenillä, joita työ vaatii.

Työryhmän työ koostuu kokouksista ja jäsenet osallistuvat myös itse selvityksen konkreettiseen työstämiseen.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä. Kukin organisaatio maksaa osallistujiensa matkakulut. Selvitysvaiheessa käytettävän konsultin kustannuksiin työryhmällä on käytössä enintään 6000 euroa momentilta 28.01.21. Muut kulut maksetaan momentilta 28.01.01.

Konseptoinnin ja pilotoinnin kustannukset arvioidaan projektin ensimmäisessä vaiheessa ja rahoitusta haetaan sen perusteella.

Hallinto- ja kuntaministeri

Mari Kiviniemi

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Silja Hiironniemi

JAKELU Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri

TIEDOKSI Hankkeen johtoryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri
 Hankkeen valmisteluryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri
 Sisäasiainministeriö
 Työ- ja elinkeinoministeriö
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 Oikeusministeriö
 Kansaneläkelaitos
 Verohallitus
 Suomen Kuntaliitto
 Maakunnan liitot
 Pardia ry
 JHL ry
 Juko ry
 Päivittäistavarakauppa ry
 Suomen taksiliitto ry
 Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
 Lääninhallitukset, yhteispalvelun aluevastaavat
 Valtiovarainministeriön kirjaamo